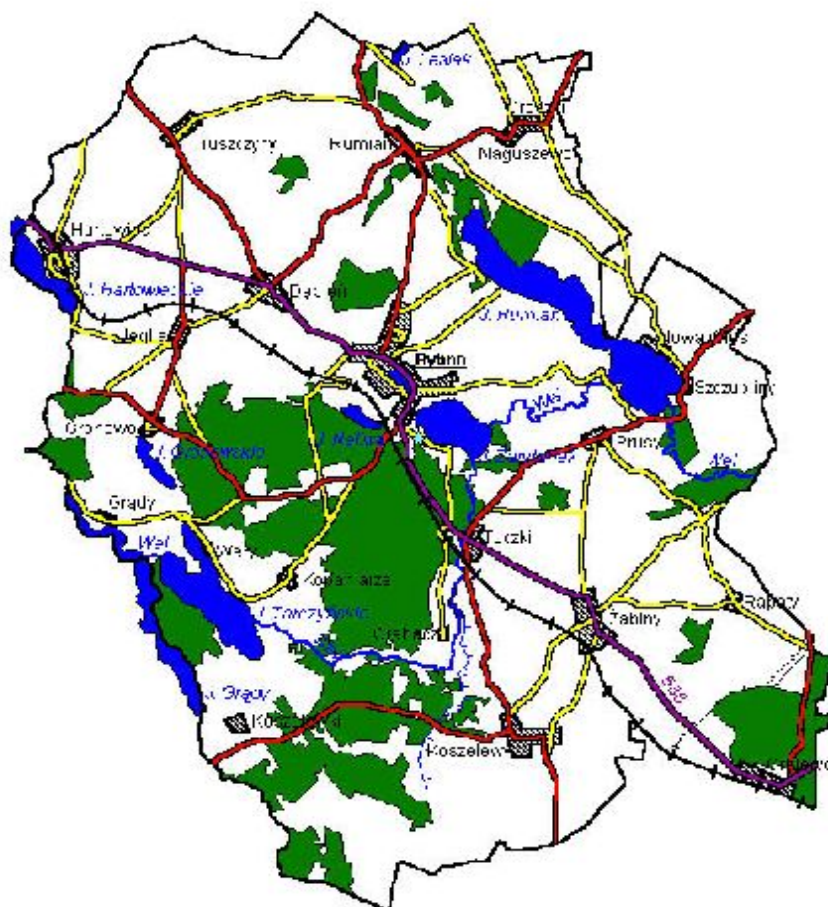

GMINA RYBNO

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr IX/35/07
Rady Gminy Rybno
z dnia 26 września 2007r

PLAN ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI HARTOWIEC

Hartowiec 2007r.

Spis treści

1. Charakterystyka miejscowości Hartowiec oraz planowane kierunki jej rozwoju.	3
1.1. Położenie i zasoby.....	3
1.2. Rys historyczny.....	5
1.3. Cele i kierunki rozwoju (wykazy zadań na lata 2007-2015)	13
2. Inwentaryzacja zasobów służąca ujęciu stanu rzeczywistego.....	18
2.1. Statystyczne ujęcie zasobów.....	18
2.2. Spójność Planu Rozwoju Miejscowości Hartowiec z programami i Strategią Rozwoju Gminy Rybno	27
3. Ocena słabych i mocnych stron miejscowości Hartowiec	28

Przedsięwzięcia przygotowywane do realizacji

Zadanie nr 1

1. Opis planowanego przedsięwzięcia „Zagospodarowanie terenu wypoczynku publicznego nad j. Hartowieckim”. ETAP I	30
2. Szacunkowy kosztorys planowanego przedsięwzięcia	33
3. Harmonogram realizacji przedsięwzięcia	34

ZAŁĄCZNIKI

Uczestnicy debaty uchwalenia Planu rozwoju miejscowości Hartowiec	35
---	----

1. Charakterystyka miejscowości Hartowiec oraz planowane kierunki jej rozwoju.

1.1 Położenie i zasoby.

Miejscowość Hartowiec leży w południowo-zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie działdowskim, Gminie Rybno, przy trasie krajowej Warszawa – Gdańsk. Przez m. Hartowiec przebiega droga wojewódzka nr 538, która stanowi główny ciąg komunikacyjny.

Geograficznie miejscowość położona jest w obrębie południowej części Garbu Lubawskiego, na Równinie Urszulewskiej. Miejscowość położona jest wzdłuż j. Hartowiec, które stanowi jego południowo-zachodnią granicę. Na północny-zachód od Hartowca znajduje się j. Katlewo i kompleks leśny.

Na południu od miejscowości znajduje się Hartowiecki Obszar Ochrony Krajobrazu ustanowiony Rozporządzeniem nr 54 Wojewody Warmińsko – Mazurskiego z dnia 16 listopada 2005 r (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 175, poz. 151 z dn. 16.11.2005). Obszar ten graniczy z Welskim Parkiem Krajobrazowym utworzonym w 1996 r.

Jeziro Hartowiec o powierzchni 96,6 ha stanowi granicę pomiędzy dwoma powiatami (nowomiejskim i działdowskim). Na jego sąsiednim brzegu w m. Ostaszewo położone są trzy ośrodki wypoczynkowe. W samej miejscowości Hartowiec występuję jedynie turystyka weekendowa oparta na bazie budownictwa letniskowego. W miejscowości o charakterze rolniczym zaczynają się pojawiać funkcje rekreacyjno-turystyczne. Nadal odczuwalne są zmiany wywołane transformacją ustrojową w wyniku, której w samej miejscowości upadła gorzelnia i baza SKR, oraz inne zakłady w sąsiednich miejscowościach, w których byli zatrudnieni mieszkańcy. W wyniku transformacji Hartowiec zostaje pozbawiony instytucji kulturotwórczych, likwidacja Klubu Rolnika i biblioteki. Aby zapobiec degradacji i marginalizacji miejscowości sami mieszkańcy tworzą we wrześniu 2000 r Uczniowski Klub Sportowy „Szuwarek”, który ma na celu propagowanie rekreacji i rozwój sportu w oparciu o j. Hartowiec w społeczności lokalnej. Należą do niego uczniowie, rodzice oraz młodzież.

Na początku roku szkolnego 2000/2001 odbył się strajk szkolny przeciw likwidacji gimnazjum. W wyniku strajku powstaje Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Wsi Hartowiec w kwietniu 2001 r, które prowadzi obecnie Niepubliczne Gimnazjum im Jana Pawła II w Hartowcu.

Obecnie mieszkańcy podejmują szereg działań w celu poprawy życia i estetyki w miejscowości Hartowiec.

Województwo warmińsko-mazurskie

Powiat działdowski

1.2 Rys historyczny

Z dziejów Hartowca – streszczenie z:

Bogusław Łukwiński „Hartowiec – szkice z dziejów miejscowości od czasów najdawniejszych po rok 1995”.

Aż po wiek XIII Hartowiec, jak i cała ziemia lubawska była zamieszкана przez pruskie plemię Sasinów. Staropruski wyraz „sasins” znaczy zając. Głównym zaś ośrodkiem Sasinów była Lubawa – osada obronna i handlowa. Od samego początku swego istnienia, aż po czasy współczesne Hartowiec związany był z ziemią lubawską (w okresie od XIV do XVIII w wieku z domena biskupów chełmińskich tzw. „kluczem lubawskim”).

Nie znana jest data pierwszej lokacji Hartowca. Nazwa wsi jest wymieniana po raz pierwszy na dokumencie z 1336 roku przy opisie dóbr Zwiniarz.

Wspomniane źródło podaje wtedy nazwę wsi Czerthowicz. W 1371 roku biskup chełmiński Wikbold odnowił przywilej lokacyjny dla Hartowca na prawie chełmińskim. Wieś liczyła wtedy 44 łany (łan chełmiński, czyli włóka=16,7 ha). Tak dość wczesna data lokacji Hartowca, jak i innych wspomnianych miejscowości klucza lubawskiego miała niewątpliwie i związek z dogodnym ich położeniem, a zwłaszcza wobec faktu bliskości wielkiego szlaku hanzeatyckiego „via Ruthenicalis” (z łac. Ruthenia = Ruś), biegnącego z Gdańska i Malborka przez Iławę, Lubawę, Prątnicę, Łążyn, Zwiniarz, Rumienicę, Gutowo, Działdowo, Ciechanów, Drohiczyn do Brześcia Litewskiego.

Pod koniec panowania krzyżackiego (w połowie XV wieku) prawie wszystkie wsie na terenie klucza lubawskiego posiadały prawo chełmińskie. Zasadźcami wsi byli zarówno Polacy jak i Niemcy, osadnikami jednak przeważnie Polacy. W kluczu lubawskim osiedlano przede wszystkim ludność polską i pruską pochodzącą z ziemi chełmińskiej.

Hartowiec w okresie przynależności do Rzeczypospolitej szlacheckiej (1466 – 1772) wchodziły w skład prowincji Prusy Królewskie. Prowincja ta dzieliła się na trzy województwa: malborskie, chełmińskie, pomorskie. Ziemia lubawska z Hartowcem weszła w skład województwa chełmińskiego.

W 1534 roku biskup Jan Dantyszek nadał szlachcicowi Wawrzyńcowi wieś „Hartowitz” na 40 włókach. Fakt powtórnego nadania świadczy niewątpliwie o dużym

wyludnieniu wsi (tzw. „pusta wieś”) – być może wskutek niszczących wojen polsko – krzyżackich w XV w.

W początkach XVII wieku 30,5 włóki ziemi w Hartowcu należało do miecznika Seweryna Zalewskiego, a pozostałe 9,5 włóki posiadało trzech wolnych chłopów (lemanów), których obowiązywały daniny na rzecz biskupa w naturze i pieniądzu. Miecznik i jego poddani zwolnieni byli od wszelkich danin. Prawdopodobnie to właśnie wspomniany Seweryn Zalewski pobudował w Hartowcu dawną kaplicę (ok. 1601 roku). Sprowadzono też bogato rzeźbiony ołtarz z wizerunkiem Chrystusa Ukrzyżowanego i płaczącą postacią Maryi oraz Świętego Jana. Na zewnątrz kaplicy niewielki dzwon rozgłaszał po okolicy porę nabożeństwa. Na początku XVII w powstaje też w Hartowcu dwór.

Po okresie dobrego rozwoju gospodarczego i demograficznego spada na Hartowiec i całą ziemię lubawską szereg klęsk elementarnych spowodowanych przez tak zwaną wojnę północną (1700 – 21). Zniszczenia całej lubawszczyzny okazały się tak znaczne, że zapanował powszechnie głód, który spotęgowała dodatkowo epidemia dżumy w latach 1709 – 11. Pociągnęła ona za sobą wiele ofiar powodując ogromne wyludnienie. W latach 1711 – 12 przyszła zaraza na bydło, która zdziesiątkowała pogłowie i tym samym powiększyła zjawisko głodu. Na domiar złego tereny te przeżywają w 1726 roku posuchę tak straszną, że rzeki powysychały, a jeziora stały się małymi bagienkami. Wszystko to spowodowało poważne wyludnienie również i w Hartowcu. Rezydencja biskupia w Hartowcu przestała być odwiedzana, a kaplica uległa częściowemu zniszczeniu.

Ponowny wzrost znaczenia nabrał Hartowiec za czasów biskupa Stanisława Leskiego, który bardzo często w Hartowcu przebywał. On też odnowił w 1750 roku tutejszą kaplicę. W okresie jego rezydencji (1747 – 58) stwierdzić można ożywienie gospodarcze, widoczne szczególnie w nasileniu akcji osiedleńczej. Nowe osady powstałe w XVIII wieku w kluczu lubawskim zgrupowane były wokół Hartowca, a w inwentarzach dóbr Biskupstwa Chełmińskiego są one określane jako „*nowe kolonie przy lasach hartowieckich*”. Są to następujące wsie: Kopaniarze, Gostkowo (Kostkowo), Gronowo, Grabacz, Wery, Zarybinek, Grądy. Ich powstanie było połączone z eksploatacją lasów i zarośli.

Biskup Wojciech Stanisław Leski był autorem dwóch ustaw regulujących życie wsi biskupiej: w 1750 roku wydał ordynację gospodarczą dla klucza lubawskiego, a w 1756 roku wilkierz dla wsi szlacheckich klucza lubawskiego.

W ordynacji tej biskup życzył sobie, aby każdy urzędnik w jego dobrach „*należytej powinien być umiejętności i doskonałości w prowadzenie rządów nad dobrami i ludem sobie powierzonym*”. Ordynacja pouczała oficjalistów, co mają robić w rozmaitych dziedzinach gospodarki wiejskiej, aby istniały prawidłowe stosunki społeczne. Zwracano zwłaszcza uwagę na ściganie przestępców w domenie biskupiej. Ma to swoje odbicie we wspomnianych już inwentarzach dóbr biskupstwa. Tak np. przy opisie wsi Rybno z 1759 roku, czytamy:

„ Leśny Rybiński objazdu Borów Rybińskich po Kostkowo i Grabacz także i granice pilnować, ścinaniem, aby młodej chojny nie tłukli, kradzieży i wszelkiej szkody pańskiej pilnie przestrzegać, bez dyspozycji Dworu Hartowieckiego nic nie wydawać. Wsie Rybno, Rumian, Rumienica i folwark gutowski opaly w objeździe jego rybińskim wolne mające, aby nad rozporządzenie na piśmie temuż Leśnemu wydane sobie więcej nie pozwalali pilnować. Cokolwiek się by w boru działać miało, do Dworu Hartowieckiego bez odwłoki donosić, zgoła według przysięgi wiernie i pocziwie sprawować się”.

Biskup Leski przywiązywał dużą wagę do dobrej uprawy roli i wzrostu plonów zbóż. Wiele miejsca w teź ordynacji zajmowały sprawy dotyczące współżycia społecznego mieszkańców wsi biskupich. Między innymi w swoich dyspozycjach dotyczących wsi Grądy nakazywał: „*... przeto każdy z osoby swej w każdej pole po 2 dni orać, kozę 3 dni o swojej strawie robić, tłuki 3 dni o pańskiej strawie odrabiać na folwarku hartowieckim, na łąkach pańskich przy Grądach leżących według potrzeby grabić, przy złożeniu siana za proporcjonalne poczesne bywać do niewodu i przywłóki według dawnych zwyczajów z innymi gospodarzami i kornikami tę powinność mają za konsolację ryb chodzić. Podczas rezydencji pańskiej w Hartowcu straż odprawiać, przy wikcie naznaczonym w kontrakcie, drwa do folwarku hartowieckiego wozić 3 razy na rok”.*

W 1757 roku Hartowiec wydzierżawił na trzy lata chorąży malborski Michał Leski. Był to zapewne krewny biskupa.

W 1762 roku biskup Andrzej Ignacy Bayer oddał w trzyletnią dzierżawę Piotrowi Lewalskiemu całe dobra hartowieckie obejmujące wówczas: Hartowiec, Zwiniarz, Jeglię, Rybno, Zarybinek, Gronowo, Grądy, Kopaniarze, Wery i Kostkowo.

27 września 1772 roku na zjeździe króla pruskiego Fredryka II z nowymi poddanymi w Malborku, przedstawiciele biskupa chełmińskiego Andrzeja Ignacego Bajera złożyli przysięgę hołdowniczą nowemu monarsze. Całą ziemię lubawską włączono administracyjnie do tak zwanej kamery kwidzyńskiej, która weszła w skład nowo

utworzonej prowincji Prusy Zachodnie. Prowincja ta odpowiadała w przybliżeniu terytorium dawnych Prus Królewskich.

Władze pruskie zniosły odrębności ustrojowe biskupiego klucza lubawskiego. W maju 1773 roku nastąpiła jego likwidacja i sekularyzacja. Dobra te przejęli Prusacy pod swoją administrację, tworząc z nich domenę państwową z siedzibą w Fijewie. Administrator domeny fijewskiej zarządza 7 folwarkami i 42 wsiami.

W ten sposób zlikwidowano w Hartowcu rządy biskupie. Utraciwszy źródła wszelkich dochodów ostatni rezydujący tu biskup chełmiński Bayer, zmuszony do oszczędzania, opuścił rezydencje w Hartowcu i Lubawie. Od tego momentu o rezydencję i kaplicę nikt się nie troszczył. Kaplicę rozebrano w 1777 roku, a ołtarz przewieziono do kościoła w Zwiniarzu.

W latach 1823 – 24 znaczna część mieszkańców Hartowca wymarła wskutek zarazy - czarnej ospy. Aby nie roznosić zarazy na inne wsie żaden „Hartowiak” nie mógł opuszczać wsi, dlatego też nie można było grzebać zmarłych na cmentarzu parafialnym w Zwiniarzu. Rodziny grzebały, więc swych zmarłych same na polu za wsią. Na miejscu spoczynku ofiar ospy postawiono drewniany krzyż z wyrytą datą tragedii. Krzyż ten wymieniono na nowy w 1926 roku i taka też data widnieje na nim obecnie.

Lata 1870 – 71 to okres tzw. wojny francusko – pruskiej. W wojnie tej brało udział dwóch mieszkańców Hartowca: Szczepan Ruczyński i Wincenty Kęski. Obaj wrócili cali i zdrowi, choć Kęski był ranny w nogę. Za wierną służbę zostali odznaczeni medalami i otrzymali od władz pruskich dożywotnią rentę.

Po i zjednoczeniu państw niemieckich pod berłem pruskim zauważyć można szybki wzrost gospodarczy na terenie całego państwa pruskiego (tzn. okres uprzemysłowienia Prus związanych z francuskimi reparacjami wojennymi). I choć Hartowiec był tylko małą miejscowością w tym ogromnym państwie, to jednak da się zauważyć skutki rozwoju gospodarczego rządu kierowanego przez kanclerza Ottona von Bismarcka.

W Hartowcu wybudowano nową karczmę. Z jej lokacją były przejściowe trudności, gdyż stary dom karczmarza stał w samym rogu skracającej drogi, za nim położone były budynki gospodarcze. W końcu jednak postanowiono budynki nowej karczmy rozdzielić w ten sposób, że stajnie gościnne pobudowano przed zakrętem, natomiast budynek karczmy na samym zakręcie drogi.

Przy nowo powstałej linii kolejowej Działdowo z Malborkiem (ukończona w 1876 roku), pobudowano bocznice kolejową. Zarezerwowano na długości około jednego kilometra

miejsce na trzeci tor celem przedłużenia bocznic kolejowej. Zamiaru tego jednak nie zrealizowano.

W tym również czasie pobudowano gorzelnię, oraz budynek dla szkoły podstawowej (1878).

W latach 1920 – 32 Hartowiec należał do powiatu lubawskiego z siedzibą w Nowym Mieście, który to powiat wchodził w skład województwa pomorskiego z siedzibą w Toruniu. 21 grudnia 1931 roku Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej podjęła uchwałę o powiększeniu powiatu działdowskiego przez przyłączenie do niego z powiatu lubawskiego 11 gmin jednostkowych, w tym również i Hartowca, oraz 4 obszarów dworskich (Hartowiec, Kostkowo, Rynek, Straszewo). Rozporządzenie to weszło w życie z dniem 1 kwietnia 1932 roku.

W cytowanym rozporządzeniu Hartowiec wyróżniony jest również jako obszar dworski, co związane jest ściśle z istniejącym tu majątkiem. Jeszcze przed I wojną światową Towarzystwo będące właścicielem gorzelni rozpadło się prawdopodobnie wskutek niepowodzeń finansowych. Gorzelnię wraz z jej długami przejął właściciel hartowieckiego majątku. Niestety i jego nie ominęły tarapaty finansowe ciężące długami na całości majątku. Skutkiem takiego stanu rzeczy było poddanie całego majątku pod nadzór sądowy. Nadzorcą całej masy upadłościowej stał się niejaki Fryderyk Lemke. Starał się on doprowadzić do spłacenia długów ciężących na majątku poprzez uruchomienie wydobycia torfu z pobliskich łąk. Sprowadził maszynę parową z kompletem urządzeń do pozyskiwania torfu.

Wkrótce też Fryderyk Lemke przejmuje cały majątek liczący około 400 ha ziemi oraz Jezioro hartowieckie. Dalej eksploatuje łąki wydobywając torf w bardzo dużych ilościach. Codziennie zapełniano nim dwa wagony kolejowe stojące na bocznic. Pobudował też cegielnię i planował uruchomić tartak.

Kopano nawet rowy pod fundamenty i sprowadzono wielki kocioł parowy.

Do zrealizowania tej inwestycji jednak nie doszło, gdyż pomysłodawca tego projektu umiera. Fryderyk Lemke został pochowany na cmentarzu ewangelickim w Lubawie.

Po jego śmierci posiadłość przejmuje jego syn Willi. Nowy właściciel wraz z opiekunem sądowym zabrał się poważnie do uregulowania spraw majątkowych i spłacania ciężących ciągle na majątku długów. Na strychu w pałacu urządzone mieszkania dla letników, dobudowano trzy pokoje na parterze, także z myślą o wczasowiczach. Dla szybszej spłaty długów Willi zapożyczył się u miejscowych rolników płacąc później procent w torfie i produktach rolnych. Założono również ogród,

w którym zatrudniono młodego ogrodnika Józefa Niewidziałę. Był też sad, park z boiskiem i kortem tenisowym. Wszystko to dawało z pewnością wymierne efekty, gdyż w czasie wakacji dom zapełniał się letnikami, głównie z Warszawy. Dla tych, którym zabrakło miejsca, właściciel wynajmował kwatery na wsi. Wczasowicze mogli korzystać z urządzeń sportowych, pływać na łódkach i na żaglówce.

Majątek Willego Lemke przetrwał w całości do stycznia 1945r. Właściciel zatrudniał sporą liczbę pracowników pochodzących zarówno z Hartowca jak i okolicznych wsi. Ludzi do pracy na godz. ósmą wzywał znany nam dzwon wiszący przy bramie wjazdowej do pałacu (ten sam , który był w kaplicy, a obecnie znajduje się na wieży kościoła parafialnego). Pracownicy mieli jedną przerwę na obiad, zaś pracę kończyli wieczorem. W przeciwieństwie do wielu sąsiednich właścicieli ziemskich Lemke solidnie wywiązał się ze swoich obowiązków płatniczych wynagradzając ludziom w pieniądzu lub w naturze (ziarnem, mąką, opałem na zimę). Do wielkiej stodoły, która stała za istniejącym do dnia dzisiejszego spichlerzem pozwalał wprowadzać mieszkańcom Hartowca swoje bydło.

W miarę upływu czasu wieś nabierała zupełnie innych cech. Zawiązała się w Hartowcu Ochotnicza Straż Pożarna, powstało Towarzystwo Byłych Powstańców i Wojaków. Nauczyciel Józef Wydorski (znany działacz plebiscytowy na Warmii i mazurach) był organizatorem drużyny „Strzelca”. Istniało też Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży. Z partii politycznych najwięcej członków miało w Hartowcu Stronnictwo Narodowe i Narodowa Partia Robotnicza.

Wiosną i latem w niedzielne popołudnie organizowano różne imprezy, do których przyłączała się często młodzież z sąsiednich wsi. Wspólnie też muzykowano w prężnym kółku mandolinistów, a wieczorami po całej wsi rozlegał się radosny śpiew tutejszej młodzieży.

W czasie II wojny mieszkańcy Hartowca nie pozostawali biernie wobec hitlerowskiego reżimu czynnie biorąc udział w strukturach Armii Krajowej. Pluton Armii Krajowej zorganizował i dowodził niejaki Feliks Wierzbowski, z Targowiska.. Oddział liczył około 22 osób pochodzących z Hartowca, Katlewa i Ostaszewa. Z Hartowca należeli: Zofia Bartel, Konstanty Drozd, Burkiewicz, Józef Licznarski, Józef Niewidziała i Bernard Szefer.

Na ziemi nowogrodzkiej zaś walczył plut. Zygmunt Sikorki (PS.,„Kwiryn”).

Na frontach II wojny zginęli: Władysław Fafiński, Władysław Staszyński, Franciszek Kołdecki, Józef Aleksandrowicz, Jan Żuralski, Bronisław Orzechowski, Stefan Mejka, Jan

Hoffman, Bernard Komorowski, Kazimierz Kęcki (zamordowany w Hartowcu 3.09.1945).

W styczniu 1947 roku zorganizowano w Rybnie Związek Samopomocy Chłopskiej, który to wydzierżawił u jednego ze swoich członków p. Piórkowskiego lokal na sklep spożywczy. W ten sposób Hartowiec wzbogacił się o drugi tego rodzaju obiekt po istniejącym już wcześniej sklepie p. Józefowicz. Kolejną inwestycją podjętą w dziedzinie usług handlowych na terenie Hartowca było utworzenie placówki GS ze sklepem spożywczym, masarskim i kwiaciarnią (dopiero w 1972 rok). Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska wykupiła od Czesława Sikorskiego obiekt, który wybudowano jeszcze przed II wojną światową z przeznaczeniem na młyn zbożowy napędzany maszyną parową. Wybuch wojny sprawił, że zatrzymany został transport z wyposażeniem technicznym dla owego młyna i do dokończenia tej inwestycji nie doszło.

W 1952 roku dokonano przebudowy i asfaltowania drogi łączącej Hartowiec z Rybnem. W latach 1955-60 roku w myśl hasła „Urząd bliżej chłopa”, w Hartowcu utworzona zostaje oddzielna gromada wyodrębniona z gm. Rybno obejmująca wsie: Hartowiec, Jeglię, Gronowo i Ostaszewo. Siedzibą nowego urzędu zostaje budynek p. Willkomów, zaś na jego czele staje p. Cichorski z Ostaszewa zastąpiony wkrótce przez mieszkańca Hartowca p. Jana Plewkę.

Rok 1959 zaznaczył się w historii Hartowca ukończeniem budowy linii energetycznej, która dostarczyła do hartowieckich domów znamię nowej ery elektrycznego dobrodziejstwa

W końcu lat sześćdziesiątych rolnicy z Hartowca zakładają własne Kółko Rolnicze, które stworzyli rolniczą spółkę maszynową.. Zakupiono młocarnię, która wędrowała od gospodarstwa do gospodarstwa zastępując wysłużone „brejtki” i wialnie. Później przyszła kolej na zakup innych niezbędnych w gospodarstwach maszyn. Pierwszym prezesem Zarządu Kółka Rolniczego w Hartowcu był Alojzy Fafiński, po nim Jan Plewka i Antoni Aleksandrowicz.

W latach 1966 – 1975 istniał też Klub Rolnika prowadzony przez Irenę Aleksandrowicz, a później przez Ryszardę Bielską.

W dniu 6 października 1974 roku rozpoczęto w Hartowcu budowę remizy strażackiej, którą ukończono w roku następnym.

W końcu lat 50 – tych w budynku po byłym dworze urządzono Szkołę Przysposobienia Rolniczego. W 1967 roku Powiatowa Rada Narodowa w Działdowie przekazała obiekt

harcerzom, a konkretnie Komendzie Hufca w Działdowie. Natomiast w roku 1970 przeprowadzono remont tego budynku.

W latach 80. obiekt został zdewastowany.

W dniu 15 marca 1982 roku zebrał się komitet organizacyjny budowy kaplicy. Na czele komitetu stanął ks. proboszcz Albin Ossowski. W skład komitetu weszli: Stanisław Burkiewicz, Feliks Browarski, Antoni Hoffman, Andrzej Jarząbek, Józef Kowalkowski, Bronisław Olstowski, Jerzy Piotrowski, Franciszek Roziński, Jan Szczypski, Jadwiga Staszyńska, Kazimierz Trawiński, Stefania Wiśniewska, Stanisław Wiśniewski.

Przy udziale prawie wszystkich mieszkańców Hartowca budowa kaplicy szybko postępowała do przodu. W trakcie budowy poświęcenia murów dokonał w czerwcu 1983 roku ks. biskup sufragan Edmund Piszcz. Budowę ukończono latem 1984 roku, a 9 września tegoż roku ks. biskup ordynariusz Marian Przykucki w asyście licznej grupy księży z całego dekanatu lubawskiego dokonał poświęcenia nowo powstałej budowli.

Od chwili poświęcenia kaplica jest pod wezwaniem Podwyższenia Krzyża Świętego nawiązując tym samym do tradycji dawnej hartowieckiej kaplicy, która nosiła takie samo wezwanie, jak również jako symbol wzrastania wiary i protest przeciwko zdejmowaniu przez władze krzyży.

Rok 1992 stał się rokiem przełomowym w historii życia religijnego Hartowca. Staraniem Stanisława Wiśniewskiego Kuria Diecezjalna w Toruniu zainteresowała się znajdującym się tu starym pałacem i otaczającym go parkiem i w dniu 28 sierpnia tegoż roku wykupiła od Gminy Rybno teren zabytkowego parku wraz z znajdującymi się tam budynkami. W zamyśle ks. biskupa Andrzeja Suskiego zakupiony teren ma się stać w przyszłości Diecezjalnym Domem Rekolekcyjnym. Wiele jeszcze trzeba było włożyć pracy i nakładów finansowych, aby obiekty znajdujące się tu wydzwignąć z ruiny.

Natomiast 8.05.1994 r ks. biskup A. Suski wydaje dekret, na mocy którego w Hartowcu powstaje samodzielna parafia. Pierwszym proboszczem parafii został mianowany ks. Marek Wysiecki. Tym samym marzenia mieszkańców Hartowca o własnej parafii spełniły się w zupełności. W obrębie parafii znalazły się następujące miejscowości: Hartowiec, PGR Katlewo i Ostaszewo – osiedle nad jeziorem.

W latach 1992 – 94 sprzedano 14 działek pod budownictwo mieszkaniowe dając tym samym początek dla rozwijającego nowego osiedla mieszkaniowego. W 1993 roku zwodociągowano wieś, a w 1995 roku w ponad 50 – ciu domach pojawiły się telefony.

Jesienią 1995 roku wyasfaltowano drogę na osiedlu w centrum wsi. Wieś wzbogaciła się również o nowe choinki z „pol-bruku”.

W 1995 roku Hartowiec został laureatem konkursu „Na najestetyczniejszą wieś w Gminie Rybno”.

Inwestycje w latach 1996 - 2006.

- 1999-2000 Budowa – modernizacja drogi gminnej Jeglia – Hartowiec o nawierzchni asfaltowej współfinansowanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
- 1998-1999 Budowa szatni i sanitariów oraz kotłowni olejowej przy Szkole Podstawowej w Hartowcu.
- 2000 Budowa sali sportowej przy Szkole Podstawowej w Hartowcu dofinansowanej z budżetu Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
- 2000-2001 Adaptacja i zmiana sposobu użytkowania pomieszczeń dla potrzeb Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Hartowcu.
- 2002 Budowa parkingu przy Niepublicznym Gmnazjum.
- 2003 Rozbudowanie sieci wodociągowej w miejscowości Hartowiec w kierunku pod Dębień.
- 2003-2004 Zagospodarowanie terenu wokół szkół.
- 2004 Przebudowa – modernizacja drogi gminnej KG002 Hartowiec – granica gminy Grodziczno, realizowanej z Programu SAPARD

1.3 Cele i kierunki rozwoju.

W poszczególnych obszarach życia społeczno gospodarczego (gospodarka, przestrzeń, infrastruktura, społeczność) wskazano szereg kierunków rozwoju. Spośród wszystkich ustalono kierunki rozwoju, a następnie zadania do realizacji na lata 2007-2015.

Priorytetowe kierunki rozwoju:

- Podjąć działanie w kierunku rozbudowy infrastruktury technicznej (wariant prospołeczny)
- Poprawa jakości życia w miejscowości Hartowiec (wariant prokonsumcyjny)

W ten sposób dokonano hierarchizacji celów dla miejscowości Hartowiec na 2007-2015.

Wybrany Wariant Rozwoju

Tab. 1

PRIORYTETY	Podjęcie działania w kierunku rozbudowy infrastruktury technicznej.		Poprawa jakości życia w miejscowości Hartowiec.			
PIERWSZORZEDNECELE	Działanie w kierunku skanalizowania miejscowości Hartowiec.	Utrzymanie i rozwój komunikacji PKP oraz samochodowej w tym zwiększenie nośności wiaduktu na drodze krajowej nr 538.	Tworzyć warunki do rozwoju infrastruktury kulturalno – rekreacyjnej.		Tworzyć warunki dla rozwoju otoczenia biznesu.	
DRUGORZEDNECELE	Podjąć działania w kierunku zwodociągowania całości miejscowości.	Podjąć działanie w celu utrzymania istniejących dróg asfaltowych i budowanie nowych.	Podjąć działanie w celu zagospodarowania j. Hartowiec oraz poprawy estetyki wsi.	Podjąć działanie w kierunku rozwoju oświaty kultury i wymiany młodzieżowej.	Podjąć działania w kierunku różnicowania gospodarki wiejskiej.	Podjąć działania w kierunku tworzenia nowych miejsc pracy w usługach, przetwórstwie i turystyce.

Projekty zadań z zakresu infrastruktury technicznej planowane do realizacji na lata 2007-2015 w m. Hartowiec

Tab. 2

Lp.	Nazwa inwestycji i opis zadania	Okres realizacji	Wartość tys. zł	Planowany podział wydatków			Uwagi
				Środki Gminy	Dofinan. z UE	Inne (jakie)	
1.	Zagospodarowanie j. Hartowieckiego na cele rekreacji i wypoczynku.						
	Etap I. Zagospodarowanie terenu wypoczynku publicznego nad j. Hartowieckim.	2008-2009	189,2	20-25%	80-75% SPO Rol. lub PROW		Planowana real. w Działaniu „Odnowa wsi..”
	Etap II. Zagospodarowanie brzegu j. Hartowieckiego oraz centrum wsi.	2008-2010	264,0	25%	75% PROW		
	Etap III. Droga dojazdowa do parkingu.	2009-2010	30,0	100%			
2.	Zagospodarowanie terenu przykościelnego						
	Urządzenie miejsca pamięci.	2007	2,5			100% Rada Sołecka	Zadanie na etapie ukończenia.
	Urządzenie parkingu oraz zagospodarowanie placu.	2008-2015	180,0		75% PROW	25% parafia	
3.	Rozbudowa sieci wodociągowej na koloniach w Hartowcu oraz modernizacja hydroforni.	2009-2012	440,0	24%	73% PROW	3% mieszkańcy	Mieszk. przył. Dział. „Podst. usł. dla gosp. i lud. wiejskiej”
4	Zagospodarowanie zabytkowego „Parku podworskiego” oraz obiektów na cele turystyki i edukacji.	2009-2015	700,0			100% Kuria, granty, konserwator	Zabytek rejestrowy.

5	Rozbudowa sieci kanalizacji grawitacyjno-tłocznej w Gminie Rybno. Zadanie 8, do m. Hartowiec.	2010-2014	2 648,5	22%	70% RPO lub PROW	8% mieszkańcy	Mieszk. przyk.
6	Przebudowa i urządzenie dróg osiedlowych	2012-2015	1 600,0	100%			Dążyć do pozyskania dofinansowania.
7	Adaptacja części budynku remizy po OSP na świetlicę przez Stowarzyszenie na rzecz rozwoju wsi Hartowiec.	2008-2010	200,0		50% PROW przez LGD granty	50% „Stowarzyszenie” sponsorzy granty dofinansowania	

Planowane do realizacji zadania społeczno – kulturalno – rekreacyjne na lata 2007-2015 w miejscowości Hartowiec

Tab. 3

Lp.	Nazwa inwestycji i opis zadania	Okres realizacji	Wartość tys. zł	Planowany podział wydatków			Uwagi
				Środki Gminy	Dofinan. z UE	Inne (jakie)	
1.	Urządzenie leśnej ścieżki edukacyjnej „Uroczysko Katlewo” oraz wydanie folderu.	2007					
2.	Wydanie kalendarza ekologicznego na rok szk. 2007/2008	2007	5,0	25%		50%- OCEE 50%-prywatne	Zreal.- wydano 400 egz.
3.	Zorganizowanie w budynku po remizie przez „Stowarzyszenie”:						
	Centrum kultury, kawiarenki internetowej itp.	2008-2015	60,0		granty	„Stowarzyszenie”	
	Rozwój grupy taneczno-teatralnej.	2008-2015	40,0		granty	„Stowarzyszenie”	
4.	Współpraca międzynarodowa szkół „Visalaukes Mokkykba” (Litwa) - Hartowiec	1 raz w roku	12,0 na rok		85% - Program Współpracy Transgranicznej Polska-Litwa	15% Stowarzyszenie	Wzajemna wymiana młodzieży
5.	Szkolenia w ramach edukacji ekologicznej, Ekozespoły , strona internetowa „Reporterzy Ekozespołów” itp.	cały rok	5,0			100% wolontariat, granty, dofinansowanie	Główni realizatorzy - szkoły
6.	Festyn rodzinny „Hartowiada”	1 raz w roku	10,0			100% granty, „Stowarzyszenie” dofinansowanie	
7.	Szkolenie wolontariuszy do pracy z młodzieżą i dziećmi.	1 raz w roku	5,0			„Stowarzyszenie Diecezjalne”	Kuria Torunska.
8.	Imprezy plenerowe kult. – rekreacyjne.	1-3 razy w roku	2,0-10,0			Organizator + granty	Różne organizacje
9.	Szkolenia	wg potrzeb				Organizator	

2. Inwentaryzacja zasobów służąca ujęciu stanu rzeczywistego.

2.1. Statystyczne ujęcie zasobów

Statystyczna charakterystyka Gminy Rybno

Gmina obejmuje obszar – 14746 ha

Stan ludności na 31.12.2006r – 7411

Ilość miejscowości w gminie – 22

Ilość sołectw – 20

Miejscowość Gminna – Rybno

Najbardziej cenna przyrodniczo południowo-zachodnia część Gminy Rybno objęta jest ochroną w formie Welskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny.

Stan zasobów miejscowości Hartowiec na dzień 31.12.2006 r

Obręb geodezyjny Hartowiec obejmuje obszar 662,9 ha w tym:

- użytki rolne 521,99ha
- lasy i zadrzewienia 19,96 ha
- pod wodami i nieużytki 90,70 ha w tym j. Hartowieckie 96,64 ha
- zabudowane i zurbanizowane 30,25 ha

Stan ludności ogółem na 31.12.2006 - 694 osób.

Małżeństwa wyznaniowe zawarte w 2006 r – 9

Małżeństwa cywilne zawarte w 2006 r – 2

Rozwody w 2006 r - brak

Urodzenia żywe w 2006 r – 8

Zgony w 2006 r – 6

Ilość zabudowań (nieruchomości) – 179

Działalność produkcyjno – usługowo – handlowa.

Struktura i rodzaj działalności gospodarczej na koniec 2006 r w miejscowości Hartowiec:

- placówki handlowe (sklepy) – 2
- produkcyjno usługowe – 23 w tym budownictwo usługowe – 12

Szkoła Podstawowa im. M. Konopnickiej

Tab. 4

Rok	Oddział przedszkolny		Szkoła podstawowa	
	Ilość dzieci	Ilość pracowników	Ilość dzieci	Ilość pracowników
2000/2001	14	1	72	12
2004/2005	16	1	76	12
2006/2007	16	1	74	12

Szkoła istnieje od 1879 roku. W latach 1950-51 nastąpiła jej rozbudowa, a w latach 1999-2001 dobudowano sanitariaty i salę gimnastyczną. Zagospodarowano teren przyszkolny wykorzystując dogodne położenie działki na nad samym jeziorem Hartowieckim. Ostatnie lata zaznaczyły się sukcesem w działalności proekologicznej na szczeblu wojewódzkim i ogólnokrajowym (certyfikat kuratorski „Szkoła przyjazna środowisku”). Szkoła prowadzi międzynarodową współpracę ze szkołą polską na Litwie. Obwód szkoły to wieś Hartowiec. Część uczniów dochodzi z osiedla Ostaszewo (1,5 km). Brak jest uczniów dojeżdżających.

Strona internetowa: sp.hartowiec.interia.pl

Misja szkoły

„Miarą naszego szkolnego sukcesu wychowawczego i dydaktycznego są uczniowie, którzy po latach jako dorośli ludzie będą mogli stanowczo stwierdzić, że wszechstronnie rozwinęli swoją osobowość dzięki dobremu fundamentowi edukacji, który stworzyła Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Hartowcu”.

Nasi wychowankowie mają możliwość rozwijania swoich zdolności i talentów. Zdobywają też umiejętności potrzebne do realizacji zadań społecznych i kształtowania więzi międzyludzkich. W placówce działają liczne koła zainteresowań.

Szkoła w swym procesie wychowawczym – dydaktycznym uwzględnia pracę wychowawczą rodziny i środowiska, w którym funkcjonuje. Naszą tradycją są liczne imprezy adresowane do środowiska lokalnego, których szczególnym uznaniem cieszy się rodzina festyn Hartowiada. Szkoła kształtuje nawyki kultury ekologicznej oraz poczucie moralnej i obywatelskiej odpowiedzialności za ochronę dóbr przyrody.

Najważniejsze osiągnięcia szkoły:

- Certyfikat Warmińsko – Mazurskiego Kuratora Oświaty „Szkoła przyjazna Środowisku”;
- I nagroda w III edycji ogólnopolskiego konkursu „Program Ekozespołów w mojej szkole”;
- II nagroda w IV edycji ogólnopolskiego konkursu „Program Ekozespołów w mojej szkole”;
- Nagrody główne w wojewódzkim konkursie Ekozespołów w latach 2004-2006
- II nagroda Starosty Działdowskiego za udział w Sprzątaniu Warmii i Mazur;
- III miejsce w półfinale wojewódzkiego turnieju halowej piłki nożnej chłopców;
- I miejsce w eliminacjach rejonowych wojewódzkiego turnieju halowej piłki nożnej LZS;
- II miejsce w powiatowym turnieju tenisa stołowego;
- I miejsce w rejonowej olimpiadzie promocji zdrowego stylu życia PCK

Niepubliczne Gimnazjum im. Jana Pawła II w Hartowcu.

Tab. 5

Rok	Niepubliczne Gimnazjum	
	Ilość dzieci	Ilość Pracowników
2000/2001	34	5,5 etatu
2004/2005	47	6,5 etatu
2006/2007	56	7 etatów

Szkoła jest placówką niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej. Nie posiada obwodu. Skupia młodzież z Hartowca, Ostaszewa oraz pojedynczo z wielu miejscowości gminy Rybno i gminy Grodziczno. Szkoła współpracuje z innymi szkołami w ramach rodziny szkół imienia Jana Pawła II (Gimnazjum w Łabowej powiat nowosądecki, Gimnazjum w Wilnie)

Wizja i cel

Wychowanie człowieka kulturalnego, inteligentnego, szlachetnego, troskliwego, wrażliwego, odpowiedzialnego za siebie i innych, osiągającego wybrany cel, który w swoim postępowaniu kieruje się myślą:

„Człowiek jest wielki nie przez to co posiada, lecz przez to kim jest, nie przez to co ma, lecz przez to, czym dzieli się z innymi” (Jan Paweł II)

Placówka powstała na fali społecznych protestów dożących do lokalizacji szkoły jak najbliższej środowiska rodzinnego ucznia. Nielegalną naukę i strajk okupacyjny w gimnazjum rozpoczęto w dniu 1.09.2001 r. Pozwolenie na legalną działalność wydane zostało 14.01.2002 r. Szkoła posiada uprawnienia szkoły publicznej, do placówki uczęszcza obecnie 49 uczniów. Kadre stanowi 15 nauczycieli. Organem prowadzącym jest Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Hartowiec. Szkoła nosi imię Jana Pawła II od dnia 21.06.2005 r. Święto szkoły obchodzone jest w dniu 20 czerwca na pamiątkę Chrztu Jana Pawła II. Cała społeczność szkolna jako jeden z priorytetów swojej działalności w roku szkolnym 2005/2006 przyjęła nawiązanie współpracy z inną szkołą im. Jana Pawła II. W formach realizacji przewiduje się wspólne projekty dotyczące życia i przesłań patrona, edukacji patriotycznej i regionalnej. Myślą przewodnią stały się dla nas słowa J. Jankowskiego: „Ochrona środowiska, to nie tylko oczyszczanie wód, zakładanie filtrów pyłowych i gazowych, ochrona lasów, lecz także codzienne działania każdego mieszkańca globu, który w sposób praktyczny i systematyczny będzie chronił przyrodę u siebie w domu, w swoim otoczeniu...”

Najważniejsze osiągnięcia szkoły w dziedzinie ekologii to:

- II nagroda w ogólnopolskim konkursie: „Reporterzy Ekozespołów” – 2007 r.;
- nagrody główne w Wojewódzkich konkursach: „ Program Ekozespołów” i „Reporterzy Ekozespołów” – 2007 r.;
- I nagroda w „Wiosennym Sprzątaniu Warmii i Mazur” – 2007 r..

Świetlica przy O.S.P. Hartowiec.

W latach 1966 – 75 istniał tu klub Rolnika, a następnie biblioteka publiczna. Obecnie budynek po byłej remizie przejmuje Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Hartowiec celem stworzenia tu kawiarenki internetowej i świetlicy dla teatralnego zespołu folklorystycznego.

Przy szkole działa koło teatralno-regionalne kultywujące tradycje lubawszczyzny.

Cele Teatralnego zespołu folklorystycznego:

- Zapoznanie młodzieży i mieszkańców Hartowca z historią oraz kulturą ludową ziemi lubawskiej.
- Zachowanie ciągłości tradycji i kultury regionu oraz promowanie jej wartości.

- Zapoznanie młodzieży i mieszkańców Hartowca ze specyfiką rodzimej miejscowości na tle regionu, a regionu na tle Polski.
- Rozwijanie postaw patriotycznych związanych z historią i kulturą regionalną.
- Kształtowanie szacunku wobec dorobku przeszłych pokoleń i potrzeb pielęgnowania rodzimych tradycji.
- Rozwijanie aktywnego i świadomego udziału młodzieży w życiu wspólnoty lokalnej.

Organizacje pozarządowe oraz zorganizowane grupy.

Stowarzyszenie na rzecz rozwoju wsi Hartowiec - istnieje od roku 2001.

Stowarzyszenie na rzecz rozwoju wsi Hartowiec działa na mocy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. Nr 20, poz. 104, z późniejszymi zmianami) oraz własnego statutu. Nazwa Stowarzyszenia jest prawnie zastrzeżona.

Stowarzyszenie jest apolitycznym, dobrowolnym, samorządnym i trwałym zrzeszeniem o celach nie zarobkowych. Siedzibą władz jest wieś Hartowiec w gminie Rybno. Stowarzyszenie jest zarejestrowane i posiada osobowość prawną.

Celem działania Stowarzyszenia jest:

- wspieranie wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju oświatowego (społeczno-kulturalnego), gospodarczego wsi Hartowiec w gminie Rybno.
- wspieranie demokracji i budowanie społeczeństwa obywatelskiego w lokalnej społeczności.

Stowarzyszenie realizuje swoje plany poprzez:

- prowadzenie Gimnazjum Niepublicznego w Hartowcu;
- prowadzenie zajęć, szkoleń, imprez, obozów, kursów edukacyjnych, sportowych, turystycznych, rehabilitacyjnych i kulturalnych oraz innych działań dla dzieci, młodzieży i dorosłych – mieszkańców wsi Hartowiec w gminie Rybno;
- organizowanie wsparcia dla rodzin w trudnej sytuacji;
- organizowanie i prowadzenie działań na rzecz rozwoju infrastruktury wsi Hartowiec;
- wspieranie rozwoju gospodarczego wsi Hartowiec;
- tworzenie nowych miejsc pracy;
- tworzenie lokalnych systemów stypendialnych;

- organizowanie i prowadzenie wiejskiej kasy zapomogowo-pożyczkowej i kasy ubezpieczeń wzajemnych;
- działalność na rzecz upowszechniania turystyki, sportu, rekreacji oraz aktywnego wypoczynku;
- promocję zdrowia i zdrowego stylu życia w jak najszerszym rozumieniu tych pojęć;
- szeroko rozumianą działalność kulturalną, a w tym działania na rzecz zachowania i rozwoju lokalnej tożsamości, tradycji, obyczajów i dóbr kultury;
- propagowanie, rozwijanie oraz wprowadzenie w życie zasad oraz metod rozwoju zrównoważonego;
- prowadzenie działalności wydawniczej;
- podejmowanie w ramach obowiązujących przepisów innych przedsięwzięć związanych z realizacją celów Stowarzyszenia.

Uczniowski Klub Sportowy „Szuwarek”

Powstał w 2000 r. Posiada osobowość prawną. Jest zarejestrowany w starostwie powiatowym pod nr 26. Obecnie ma zarejestrowaną sekcje piłki nożnej i zapasów. Terenem działania jest Gmina Rybno. Dwoch członków klubu ma uprawnienia młodszego ratownika. Zrzesza uczniów, rodziców, nauczycieli i młodzież, oraz sympatyków.

Cele Klubu UKS Szuwarek:

- planowanie i organizowanie pozalekcyjnego życia sportowego uczniów w oparciu o możliwości obiektowe i sprzętowe szkoły oraz pomoc organizacyjną i materialną rodziców i sympatyków klubu,
- angażowanie wszystkich uczniów, rodziców i dorosłych do różnorodnych form aktywności i zainteresowań sportowych,
- uczestniczenie w imprezach sportowych organizowanych na obszarze działania samorządu terytorialnego i poza nim,
- organizowanie zajęć sportowych dla uczniów szkoły w celu wszechstronnego rozwoju ich sprawności fizycznej i umysłowej,
- organizowanie działalności sportowej ze szczególnym uwzględnieniem funkcji zdrowotnych,
- organizowanie uczniom wszystkich klas różnorodnych form współzawodnictwa sportowego,

- kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości poprzez uczestnictwo w realizacji zadań sportowych Klubu,
- popularyzacja sportów wodnych wśród uczniów szkół wiejskich, rodziców i sympatyków.

Ochotnicza Straż Pożarna w Hartowcu

Ochotnicza Straż Pożarna w Hartowcu założona została 1920 r. Obecnie liczy 36 członków czynnych i 8 członków honorowych, oraz 2 drużyny młodzieżowe. Jest stowarzyszeniem zarejestrowana w Sadzie Rejonowym w Olsztynie. Celem OSP Hartowiec jest ochrona przeciwpożarowa, usuwanie klęsk żywiołowych i zagrożeń ekologicznych, oraz krzewienie kultury, sportu i organizowanie społeczności lokalnej.

Transport i komunikacja.

Główny układ komunikacji drogowej stanowi droga wojewódzka nr 538 Nidzica – Nowe Miasto – Łasin, która uzupełnia sieć dróg gminnych. Układ komunikacyjny wewnątrz miejscowości stanowią drogi urządzone o nawierzchni asfaltowej.

W Hartowcu znajduje się przystanek osobowy PKP, z którego są w ciągu doby są 4 połączenia w kierunku Działdowa i 4 w kierunku Iławy. Funkcjonują również połączenia PKS z Lubawą i Działdowem

Głównym operatorem telekomunikacji przewodowej jest T.P. S.A.

W Hartowcu istnieje stacja bazowa telekomunikacji komórkowej Plus GSM oraz obejmuje zasięg sieci Orange, Era.

Łącze internetowe drogą radiową zapewnia ABP Computer Działdowo.

Zabytki

W rejestrze zabytków nieruchomych województwa warmińsko-mazurskiego znajduje się zabytek Park Podworski w Hartowcu pod nr rejestrowym A-278/c wpisany 8 października 1981 roku.

W Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków prowadzonej przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Olsztynie znajdują się:

- dwa domy mieszkalne,
- budynek szkoły,
- stacja kolejowa.

Media

Zaopatrzenie w energię elektryczną z Koncernu ENERGIA Gdańsk, Zakład Energetyczny Płock.

Zaopatrzenie wodę z stacji uzdatniania wody w Hartowcu, która zasila również miejscowości: Truszczyny, Jeglia, Gronowo, Dębień, Rumian.

W miejscowości Hartowiec do zbiorczego wodociągu jest podłączonych 119 nieruchomości.

Pozostałe nieruchomości korzystają ze studni kopalnianych.

Na terenie miejscowości i gminy nie ma gazy ziemnego. Mieszkańcy korzystają z płynnego gazu butlowego.

Nieczystości płynne gromadzone są w szczelnych zbiornikach (szambach), które okresowo są opróżniane do oczyszczalni w Rybnie.

Nieczystości stałe - komunalne są zbierane przez Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Ostróda.

Prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów i surowców wtórnych przez Ekologiczny Związek Gmin „Działdowszczyzna”

Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Mieszkańcy Hartowca korzystają z usług Samodzielnego Publicznego Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej ul. Zajeziorna 58, 13-220 Rybno. Dodatkowo korzystają z SP ZOZ w Działdowie. Pomoc społeczna kierowana jest do mieszkańców przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybnie. Na terenie gminy brak Domów Pomocy Społecznej, Domów dziecka i Rodzinnych Domów Dziecka.

Ruch wyznaniowy.

W Hartowcu od 1994 funkcjonuje parafia p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego. W ramach parafii w Hartowcu działają dwa ośrodki: Ośrodek Rekolekcyjny „Ruchu Światło Życia”, Diecezjalny Dom Rekolekcyjny Diecezji Toruńskiej, posiadające bazę noclegową i żywieniową na 50 miejsc. Ośrodek odwiedzają całorocznie liczne grupy dorosłych i młodzieży. Prowadzą one różnego rodzaju kursy i szkolenia np.: Szklenie wolontariatu itp.

Ludność, demografia i bezrobocie.

Miejscowość Hartowiec charakteryzuje się stałym wzrostem ludności.

Liczba ludności w Hartowcu

Rok	1995	2000	2005	2006
Liczba ludności	628	650	692	694

Wymiana i współpraca.

Szkoła Podstawowa w Hartowcu realizuje program współpracy międzynarodowej z „Visalaukes Mokkykba”- od 2006 r.

- a. wizyta studyjna na Litwie i obchody 60-lecia szkoły litewskiej (18-20.05.2007)
- b. wizyta grupy 17 dzieci z Litwy w domach uczniów w Hartowcu (10-16.09.2007)
- c. wzajemna wymiana doświadczeń.

Niepubliczne Gimnazjum w Hartowcu:

- a. współpracuje z Gimnazjum Jana Pawła II w Wilnie:
 - wymiana doświadczeń,
 - wizyta 20 uczniów z Niepublicznego Gimnazjum w Hartowcu w Wilnie (czerwiec 2007 r.)
- b. współpraca z Gimnazjum Jana Pawła II w Łabowej pow. nowosądecki:

- wymiana doświadczeń,
- wzajemne wizyty uczniów (czerwcu i wrześniu 2006 r.)

2.2 Spójność Planu Rozwoju Miejscowości Hartowiec z programami i Strategią Rozwoju Gminy Rybno

Plan Rozwoju Miejscowości Hartowiec zbieżny jest zasadniczo z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, a w szczególności z osią 3.

Jakość życia na obszarach wiejskich i zróżnicowanie gospodarki wiejskiej i w tym z: Działaniem, „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”. Działaniem, „Odnowa i rozwój wsi”.

Spójny jest z Działaniem 2.3 „Odnowa i rozwój wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego”, S.P.O. Restrukturyzacje i modernizacje sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004-2006.

Przy realizacji zadań infrastrukturalnych z zakresu rozbudowy kanalizacji sanitarnej z innymi miejscowościami gminy Plan Rozwoju Miejscowości Hartowiec jest spójny z Regionalnym Programem Operacyjnym Warmia-Mazury na lata 2007-2013, priorytetem 5.6. *Środowisko przyrodnicze*, działaniem „Poprawa i zapobieganie degradacji środowiska poprzez budowę, rozbudowę i modernizację infrastruktury środowiska”

W zakresie zadań społeczno-kulturalnych przewiduje się ubieganie o fundusze „grantowe”.

Plan Rozwoju Miejscowości Hartowiec spójny jest z Strategią Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Rybno, która określa misję Gminy Rybno jako: „Obszar zrównoważonego rozwoju o charakterze rolniczym i turystycznym z dobrą infrastrukturą sprzyjająca rozwojowi małej i średniej przedsiębiorczości. Gmina z dobrą ofertą turystyki pobytowej i weekendowej skierowanej do mieszkańców wszelkich aglomeracji oparta na agroturystyce, zasobach leśnych i pełnej dostępności do czystych zbiorników wodnych. Bezpieczny samorząd zapewniający komfort życia i wypoczynku mieszkańców.”

Zadanie wpisuje się w Wieloletni Plan Inwestycyjny Gminy (jej budżet).

3. Ocena słabych i mocnych stron miejscowości Hartowiec.

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocna strona), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń jakie stoją przed gminą. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „**mocnych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony gminy i które należy wykorzystać sprzyjając będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- „**słabych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony gminy i które nie wyeliminowane utrudniają będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- „**szans**” – uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą być traktowane jako szanse i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi gminy;
- „**zagrożeń**” – uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój gminy).

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szansa i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno – gospodarczego gminy i miejscowości Hartowiec. Wiele kwestii podnoszonych było w sposób nieomal identyczny przez kilka lub nawet kilkanaście osób, można je zatem nazwać uniwersalnymi. Wiele zaś było tak szczegółowych, iż można by je traktować jako punkt wyjścia do konstruowania już nawet nie celu, a właściwie konkretnego kierunku rozwoju. Poniższy zbiór informacji o mocnych i słabych stronach Hartowca i stojących przed nim szansach i zagrożeniach jest uzgodnioną wypadkową wiedzy o stanie i potrzebach miejscowości ułożonych przekrojowo (w ramach poszczególnych obszarów życia społeczno – gospodarczego). Niektóre zapisy z powodu swojej lakoniczności mogą wydawać się nie do końca czytelne, ale zespół redakcyjny z pełną świadomością dokonał takich właśnie rozstrzygnięć.

Analiza SWOT miejscowości Hartowiec jest kontynuacją i podsumowaniem diagnozy stanu gminy i w niej znajduje uzasadnienie większość rozstrzygnięć.

Najwięcej osób jako główne problemy, *slabe strony* powiatu gminy i miejscowości wskazało:

- bezrobocie,
- brak kanalizacji,
- niż demograficzny,
- brak zakładów przemysłowych,
- zły stan nawierzchni dróg i połączeń komunikacyjnych,
- niezmeliorowane użytki rolne,
- ochrona środowiska naturalnego.
- brak dostępu do szerokopasmowego internetu.

Na podstawie opinii mieszkańców Hartowca jako *mocne strony* wymienili:

- korzystne położenie demograficzne i walory krajobrazowe,
- współpraca między organizacjami i samorządem,
- duże wolne obszary pod inwestycje,
- dobra infrastruktura podstawowa, wodociągi, drogi lokalne utwardzone, planowana budowa kanalizacji sanitarnej,
- potencjał ludzki i gospodarczy,
- wykształcona młodzież.

Natomiast *szanse należy upatrywać w:*

- tworzeniu nowych miejsc pracy,
- rozwoju budownictwa mieszkaniowego,
- rozwoju dostępu do edukacji (w tym funkcjonuje szkoła Podstawowa i Niepubliczne Gimnazjum),
- rozwoju funkcji turystycznych gminy,
- rozwoju kultury i przeciwdziałanie degradacji społecznej,
- rozwój współpracy gospodarczej.

Zagrożenia – ich negatywne oddziaływanie na rozwój gminy – mogą stanowić:

- zanieczyszczenie środowiska naturalnego (degradacja jezior),
- zmniejszenie bezpieczeństwa obywateli,
- pogarszające się warunki bytowe ludności,
- niestabilne prawo oraz brak jego spójności.

Przedsięwzięcia przygotowywane do realizacji

Zadanie nr 1

1. Opis planowanego przedsięwzięcia **„Zagospodarowanie terenu wypoczynku publicznego nad j. Hartowieckim”. ETAP I.**

Projekt „Zagospodarowanie terenu wypoczynku publicznego nad j. Hartowieckim” ETAP I obejmuje:

1. Wykonanie dojścia do jeziora.
2. Wykonanie placu zabaw.
3. Wyposażenie w sprzęt wodny.

Projekt realizowany jest jako jeden z etapów inwestycji „Zagospodarowanie j. Hartowieckiego na cele rekreacji i wypoczynku”.

Podstawa prawną realizacji zadania będzie Zgłoszenie zamiaru wykonania robót budowlanych do Starostwa Powiatowego w Działdowie potwierdzone nie wniesionym sprzeciwem, co do zamiaru wykonania robót budowlanych. Roboty budowlane będą wykonywane na działkach nr 328, 329 będących we władaniu Gminy Rybno.

Zakres ten dotyczy zagospodarowania dojścia do jeziora Hartowieckiego od drogi gminnej 185002N (Hartowiec wieś) do brzegu jeziora o długości 147,50m. W drugim etapie planuje się urządzenie nad brzegiem jeziora plaży, oraz jej wyposażenie.

Zakres obecnie przygotowywanego do realizacji zadania obejmuje następujące elementy robót:

- *Wykonanie dojścia do jeziora (parking, chodnik, ścieżka rowerowa)* obejmie:

- rozebranie ogrodzenia na początku dojścia o dł. 23,50m która to rozbiórka umożliwi poszerzenie istniejącej drogi,
- rozebranie ogrodzenia na odcinku planowanego parkingu o dł. 27,00m,
- w miejsce rozebranych ogrodzeń zostanie wykonane nowe z siatki na cokole,
- wykonanie chodnika z kostki pol-bruk gr. 6cm koloru czerwonego szer. 1,5m od drogi głównej do brzegu jeziora (plaży) o dł. 147,50m,
- wykonanie parkingu z kostki pol-bruk gr. 8cm na 10 stanowisk dla samochodów osobowych w tym 1 stanowisko dla niepełnosprawnych o wymiarach 27,00m x 6,50m,(dojazd do parkingu - planowane wykonanie nawierzchni asfaltowej na drodze w III etapie sfinansowanej w całości przez gminę)
- wykonanie ścieżki rowerowej z kostki pol-bruk siwej gr. 8cm o szerokości 2,5m na odcinku 65,5m. od parkingu do brzegu jeziora.
- teren będzie oznakowany znakami: C-13 droga dla rowerów, D-18 parking, E-8 drogowskaz do plaży

W trzecim etapie planuje się wykonanie na odcinku pomiędzy drogą gminną, a wykonanym parkingiem nawierzchni asfaltowej, która w całości zostanie sfinansowana z Budżetu Gminy Rybno.

➤ *Wykonanie placu zabaw*

Zakres ten obejmuje wykonanie (dostawę i montaż) placu zabaw na terenie wygrodzonym z działki nr 329, posiadającym bezpośredni dostęp przez istniejącą bramę z planowanego do realizacji chodnika. Zostało ono zabezpieczone od dostępu do jeziora (ogrodzone) i przygotowane staraniem mieszkańców na plac zabaw.

Planuje się wykonanie placu zabaw w drewniane zabawki i urządzenia gimnastyczne Firmy Corquet „lub równoważne” mocowanych do podłoża na kotwach stalowych, co znacznie zwiększa ich trwałość.

Wyposażenie placu zabaw obejmie:

- zestaw do zabaw OGR składający się z 16 części, 1 szt.

Zestaw składa się z:

- o zjeżdżalni 1 szt. o wymiarach 2,40*0,55*0,90
- o pomostów 5 szt. o wymiarach 1,00*1,00*1,80
- o wieży z dachem 1 szt. o wymiarach 1,00*1,00*3,10
- o wejścia trójkątnego 1 szt. o wymiarach 1,00*1,00*1,40
- o wejścia schody 1 szt. o wymiarach 1,00*1,00*1,80
- o pomostu wiszącego 1 szt. o wymiarach 1,70*1,00*1,80
- o ścianki wspinaczkowej 1 szt. o wymiarach 1,70*0,15*1,90

- ścianki wspinaczkowej nożnej 1 szt. o wymiarach 1,00*0,50*0,90
 - przejścia rurowego 1 szt. o wymiarach 1,00*1,00*1,80 średnica 0,50
 - przepłotni 1 szt. o wymiarach 1,700*0,10*1,90
 - drabinki poziomej 1 szt. o wymiarach 2,00*0,80*1,90
 - drabinki sznurowej 1 szt. o wymiarach 0,02*0,45*1,80
- karuzele obrotowe 2 szt.,
 - sprężynowce jednoosobowe 2 szt.
 - sprężynowce dwuosobowe 2 szt.
 - kosze na śmieci 3 szt. (metalowe)
 - stojak rowerowy na 5 stanowisk, 2 szt. (metalowe)

➤ *Wyposażenie w sprzęt wodny*

Planowany do realizacji zakres obejmuje adaptację typowego garażu z blach ocynkowanej o wymiarach 6m x 4m na magazyn sprzętu wodnego, który zostanie zakupiony w ramach realizacji projektu. Magazyn na sprzęt wodny zostanie ustawiony na działce nr 329 będącej własnością Gminy Rybno. Pod garaż będzie wykonany nasyp i podkład betonowy, do którego będzie przymocowany. Wyposażony będzie w stojak na kajaki. Rowery magazynowane będą w pozycji bocznej po 2 szt. w rzędzie. Planowany jest zakup rowerów z polietylenu gdyż mają niższą wagę, a tym samym są łatwiejsze do transportu. (do 60 kg jeden)

Dokonano doboru sprzętu wodnego, który zasadniczo wykorzystywany będzie do rekreacji rodzinnej mieszkańców Hartowca. Nie jest on ukierunkowany na turystów, gdyż ośrodki wypoczynkowe znajdują się po drugiej stronie jeziora w miejscowości Ostaszewo. Planuje się, że opiekę nad sprzętem przejmie Uczniowski Klub Sportowy „Szuwarek”, który posiada w swym składzie dwóch członków w stopniu „młodszego ratownika”. **Sprzęt będzie własnością Gminy Rybno i udostępniany nieodpłatnie członkom klubu, mieszkańcom Hartowca oraz innych miejscowości.**

Planowany zakup obejmie:

- rower wodny dla 2 osób dorosły i 2 dzieci, -szt. 2,
- rower wodny dla 4 osób dorosłych, -szt. 2,
- kajak dwuosobowy, -szt. 3,
- kajak z lukiem dla 2 osób dorosłych i dziecka, -szt. 2,
- łódź ratowniczą z silnikiem elektrycznym, -szt. 1.
- wiosła, kamizelki ratunkowe (kapoki).

Uwaga: Długość łodzi, rowerów wodnych należy tak dobrać, ażeby możliwe było ich umieszczenie w garażu na sprzęt wodny.

2. Szacunkowy kosztorys planowanego przedsięwzięcia

Kosztorys scalony projektu

„Zagospodarowanie terenu wypoczynku publicznego nad j. Hartowieckim. ETAP I

Tab. 6

Lp.	Elementy robót	j.m.	Ilość	Wartość netto [zł.]
1	2	3	4	5
1.	Wykonanie dojścia do jeziora (parking, chodnik, ścieżka rowerowa)	m	147,50	80 429,19
2.	Wykonanie placu zabaw	szt. (elementów)	12	35 310,00
3.	Wyposażenie w sprzęt wodny	szt..	10	39 370,37
6.	Razem netto			155 109,56
7.	<i>Podatek Vat 22%</i>			34 124,10
8.	OGÓŁEM			189 233,66

3. Harmonogram planowanego przedsięwzięcia pn. „Zagospodarowanie terenu wypoczynku publicznego nad j. Hartowieckim”. ETAP I

Tab. 7

Lp.	Zadanie	Okres realizacji	Uwagi
1.	Opracowanie Planu Rozwoju Miejscowości Hartowiec na lata 2007-2015	lipiec-wrzesień 2007r.	koszty nie objęte wnioskiem o dofinansowanie
2.	Opracowanie wniosku o dofinansowanie, w tym: a) opracowanie dokumentacji technicznej Zgłoszenia do Starostwa Powiatowego w Działdowie na „Zagospodarowanie terenu wypoczynku publicznego nad j. Hartowieckim” b) opracowanie kosztorysu inwestorskiego projektu.	wrzesień 2007r	koszty nie objęte wnioskiem o dofinansowanie
4.	Ogłoszenie przetargu wybór oferty, podpisanie kontraktu.	IV - kw. 2007 r. I - kw. 2008 r.	
5.	Realizacja kontraktu.	marzec 2008 r. do 15 maja 2008	
6.	Rozliczenie i odbiór.	15-25 maja 2008 r.	

Realizacja i nadzór nad wykonaniem inwestycji prowadził będzie Referat Gospodarki Przestrzennej, Inwestycji i Zamówień Publicznych Urzędu Gminy Rybno.

ZAŁĄCZNIKI:

Uczestnicy debaty uchwalenia Planu rozwoju miejscowości Hartowiec.

W opracowaniu Planu Rozwoju Miejscowości Hartowiec uczestniczyli:

1. Rada Sołecka Wsi Hartowiec.
2. Radni Rady Gminy Rybno: Kornacki Andrzej, Wierzbowski Zbigniew.
3. Zarząd Stowarzyszenia na rzecz rozwoju wsi Hartowiec.
4. Zarząd UKS „Szuwarek.
5. Rada Parafialna parafi pw. Podwyższenia Krzyża Świętego.
6. Dyrekcja Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Hartowcu.
7. Dyrekcja Niepublicznego Gimnazjum im. Jana Pawła II w Hartowcu.
8. Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej w Hartowcu.
9. Mieszkańcy wsi Hartowiec.